Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2023/100

6.10.2023

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

over versie 2023 van het meerjarig uitvoeringsplan voor het Europees maritiem éénloketsysteem

(C/2023/100)

1. *Achtergrond*

De verordening ([1]) tot instelling van een Europees maritiem éénloketsysteem (EMSWe) is gebaseerd op het bestaande netwerk van nationale maritieme éénloketsystemen ([2]) en voorziet in een gemeenschappelijke, interoperabele omgeving waarmee schepen bij een havenaanloop informatie aan de wal kunnen melden.

De verordening verleent de Commissie de bevoegdheid om een gestandaardiseerde dataset te definiëren waarin alle meldingsverplichtingen zijn opgenomen en om gemeenschappelijke interfaces en diensten voor de nationale maritieme éénloketsystemen te ontwikkelen en te onderhouden. De verordening wordt van toepassing op 15 augustus 2025.

Volgens artikel 19 van de EMSWe-verordening moet de Commissie een meerjarig uitvoeringsplan opstellen dat jaarlijks wordt herzien na passende raadpleging van nationale deskundigen.

Het plan heeft tot doel de tijdige uitvoering van de verordening te vergemakkelijken en te voorzien in kwaliteitscontrolemechanismen en procedures voor het uitrollen, onderhouden en actualiseren van de gemeenschappelijke geharmoniseerde elementen van het EMSWe. De eerste versie van dat document is in 2021 opgesteld en goedgekeurd ([3]).

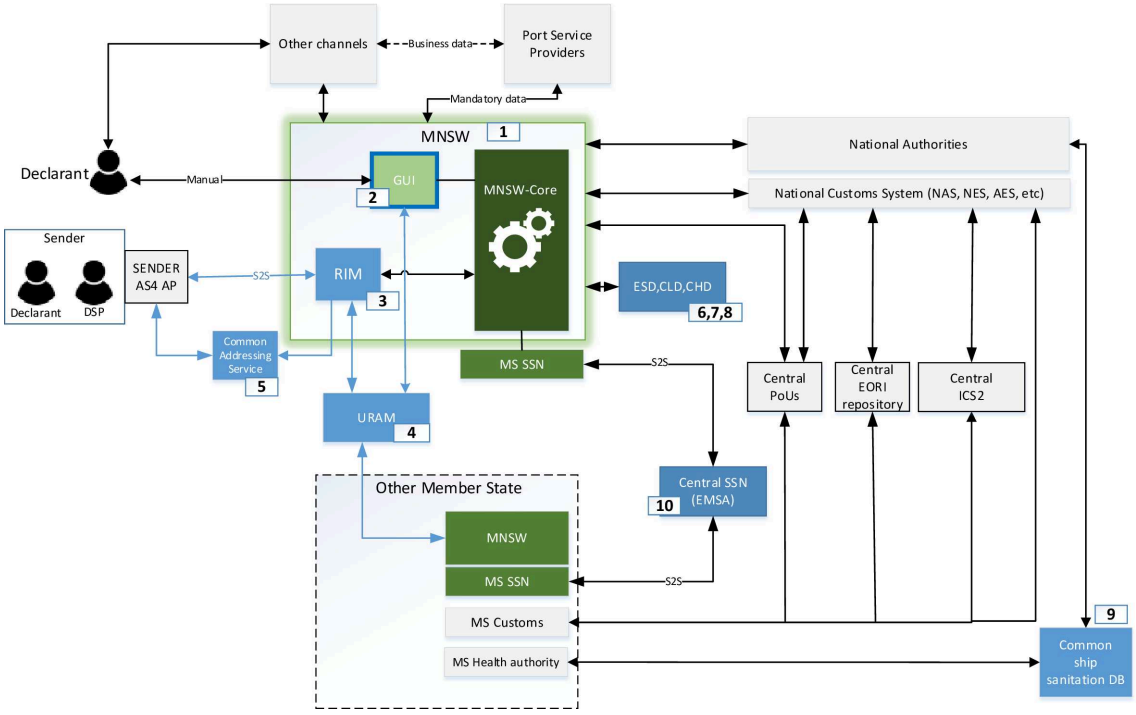
2. *IT-architectuur van het EMSWe*

Het EMSWe vormt een gedecentraliseerde omgeving die is gebaseerd op een netwerk van nationale maritieme éénloketsystemen. Elk nationaal systeem omvat een geharmoniseerde meldingsinterfacemodule (RIM) voor communicatie tussen systemen onderling en een grafische gebruikersinterface (GUI) voor communicatie tussen gebruikers en systemen.

De omgeving wordt aangevuld met gemeenschappelijke diensten, zoals het EMSWe-systeem voor gebruikersregistratie en toegangsbeheer (URAM), gemeenschappelijke databanken en een gemeenschappelijke adresseringsdienst (CAS).

([1]) Verordening (EU) 2019/1239 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot instelling van een Europees maritiem éénloketsysteem en tot intrekking van Richtlijn 2010/65/EU (PB L 198 van 25.7.2019, blz. 64).
([2]) Artikel 2, lid 3, van Verordening (EU) 2019/1239.
([3]) Mededeling van de Commissie (2021/C 299/03).

EMSWe-architectuur op hoog niveau rond een nationaal maritiem éénloketsysteem

Bovenstaande figuur toont de architectuur op hoog niveau van het EMSWe vanuit het perspectief van een lidstaat, met inbegrip van de interactie van het nationaal maritiem éénloketsysteem met melders, aanbieders van datadiensten en de systemen van de instanties van de lidstaten.

De componenten:

Onder-deel	Beschrijving	Artikelen
1	Nationaal maritiem éénloketsysteem (MNSW)	Artikel 2, lid 3
2	Grafische gebruikersinterface (GUI)	Artikel 2, lid 9, en artikel 6, lid 4
3	Geharmoniseerde interfacemodule voor meldingen (RIM)	Artikel 2, lid 4, en artikel 6, lid 1
4	EMSWe-systeem voor gebruikersregistratie en toegangsbeheer (URAM)	Artikel 12, leden 1, 2 en 3
5	Gemeenschappelijke digitale poort (CAS)	Artikel 2, lid 10
6	Scheepsdatabank van het EMSWe (ESD)	Artikel 14
7	Gemeenschappelijke locatiedatabank (CLD)	Artikel 15
8	Gemeenschappelijke Hazmat-databank (CHD)	Artikel 16
9	Gemeenschappelijke databank scheepshygiëne (SSD)	Artikel 17
10	SafeSeaNet (nationaal en centraal SSN-systeem)	Artikel 8, lid 4

3. ***Vaststelling van afgeleid recht***

Overeenkomstig de bij de EMSWe-verordening verleende gedelegeerde bevoegdheden heeft de Commissie **Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/205** ([4]) vastgesteld:

— tot wijziging van de bijlage bij de EMSWe verordening, waarin de meldingsverplichtingen uit hoofde van de Europese, internationale en nationale wetgeving worden vermeld;

— tot aanvulling van de EMSWe verordening door de vaststelling van de EMSWe-dataset, die meer dan 1 100 op grond van de meldingsverplichting vereiste gegevenselementen bevat.

Andere gedelegeerde handelingen worden verwacht in 2024 (vóór de toepassingsdatum van de EMSWe verordening), wanneer de bijlage en/of de dataset worden gewijzigd.

De EMSWe-verordening verleent de Commissie uitvoeringsbevoegdheden om specificaties vast te stellen voor de geharmoniseerde elementen van de nationale maritieme éénloketsystemen en de gemeenschappelijke diensten van het EMSWe. Daartoe heeft de Commissie **Uitvoeringsverordening (EU) 2023/204** ([5]) vastgesteld, die de eerste reeks specificaties en regels bevat voor de geharmoniseerde elementen van de nationale systemen en voor drie gemeenschappelijke databanken van het EMSWe. In 2023 en 2024 zullen andere **uitvoeringshandelingen** ([6]) worden vastgesteld ter aanvulling van de reeks specificaties.

Ter aanvulling van de specificaties voor de interfacemodule voor meldingen stelt de Commissie in nauwe samenwerking met de lidstaten en met de hulp van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA) een **leidraad voor de uitvoering van berichten (MIG)** op, waarin de uitwisseling van berichten tussen melders en nationale maritieme éénloketsystemen via de interfacemodule wordt beschreven. Die leidraad omvat ook de antwoordberichten voor ontvangstbevestigingen en besluiten van instanties nadat de formaliteiten zijn ingediend. **De eerste stabiele versie van de MIG zal waarschijnlijk eind 2023 worden uitgebracht.**

Bij artikel 8 van de EMSWe-verordening worden de Commissie ook uitvoeringsbevoegdheden verleend voor de vaststelling van een lijst van informatie die moet worden hergebruikt en beschikbaar gesteld bij een volgende havenaanloop. Zodra die gegevens zijn gedefinieerd, kunnen SafeSeaNet en de bijbehorende mechanismen en interfaces voor gegevensuitwisseling, met inbegrip van de nodige beveiligingsmaatregelen, samen met de relevante documentatie worden geüpgraded ([7]).

4. ***Strategie voor raadpleging van belanghebbenden***

Overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel akkoord over beter wetgeven van 13 april 2016 moet de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaan. Bij het opstellen van afgeleid recht moet de Commissie ervoor zorgen dat de deskundigen van de lidstaten en het bedrijfsleven op transparante wijze en ruim van tevoren worden geraadpleegd.

De Commissie zal de deskundigen van de lidstaten (de nationale coördinatoren van het EMSWe en de door hen uitgenodigde deskundigen) raadplegen bij de opstelling van het afgeleid recht en om te waarborgen dat de informatietechnologie op samenhangende en transparante wijze wordt ontwikkeld. Aangezien de EMSWe-verordening betrekking heeft op verschillende in- en uitgangsformaliteiten, zal de Commissie indien nodig overleg plegen met deskundigengroepen op het gebied van douane, zoals de Groep coördinatie elektronische douane en/of de Groep douanezaken (geleid door DG TAXUD). Daartoe kunnen gezamenlijke vergaderingen met de deskundigengroepen op douanegebied worden georganiseerd.

([4]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/205 van de Commissie van 7 november 2022 tot aanvulling van Verordening (EU) 2019/1239 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de vaststelling van de dataset van het Europees maritiem éénloketsysteem en tot wijziging van de bijlage daarbij (PB L 33 van 3.2.2023, blz. 24).

([5]) Uitvoeringsverordening (EU) 2023/204 van de Commissie van 28 oktober 2022 tot vaststelling van technische specificaties, normen en procedures voor het Europees maritiem éénloketsysteem overeenkomstig Verordening (EU) 2019/1239 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 33 van 3.2.2023, blz. 1).

([6]) Bepalingen die voortvloeien uit artikel 6, lid 1, artikel 8, lid 5, artikel 12, lid 4, artikel 13, lid 2, en artikel 17, lid 3, van de EMSWe-verordening.

([7]) De wijzigingen van het *interface- en functionaliteitscontroledocument (IFCD)* en de *referentiegids voor xml-meldingen van SafeSeaNet* zullen door de HLSG worden goedgekeurd overeenkomstig de taken in punt 2.2 van bijlage III bij Richtlijn 2002/59/EG.

Om een continue interconnectie en interoperabiliteit tussen het EMSWe en het systeem voor de uitwisseling van maritieme informatie van de EU (SafeSeaNet) te waarborgen, zal de Commissie samenwerken met de stuurgroep op hoog niveau voor het beheer van het maritieme digitale systeem en de digitale maritieme diensten (HLSG).

De Commissie zal er ook voor zorgen dat brancheorganisaties als waarnemers in de deskundigengroepen zetelen.

5. ***Tijdschema voor het ontwikkelen en testen van gemeenschappelijke componenten en diensten***

Interfacemodule voor meldingen (RIM)

In **augustus 2022** heeft de Commissie in nauwe samenwerking met de lidstaten een eerste versie van de **interfacemodule voor meldingen** uitgebracht als minimaal levensvatbaar product (voor initiële testdoeleinden), met als belangrijkste functie onderlinge communicatie tussen systemen.

Er zullen nieuwe versies van de RIM met nog andere functies worden uitgebracht, zodat de interface volledig in overeenstemming is met de later in 2023 vast te stellen rechtshandeling met RIM-specificaties. De lidstaten zullen alle nodige documentatie ontvangen voor de integratie van de RIM in hun nationaal maritiem éénloketsysteem, met inbegrip van de strategie voor de verschillende versies.

Zodra een stabiele versie van de RIM is uitgebracht, wordt van de lidstaten verwacht dat ze die in hun nationaal maritiem éénloketsysteem **integreren**. Daartoe wordt van de Commissie en de lidstaten verwacht dat zij **technische proeven** uitvoeren om de werking van de RIM te controleren. De lidstaten voeren proeven uit om de systemen van de sector op de RIM aan te sluiten, zodat ze via de RIM in hun nationale éénloketsystemen aan de meldingsverplichtingen kunnen voldoen.

De lidstaten voeren ook proeven uit en brengen de benodigde integratie met andere betrokken autoriteiten en met de systemen van de Commissie tot stand om de desbetreffende informatie uit te wisselen. De Commissie zal de nationale coördinatoren op passende wijze ondersteunen bij het opzetten en configureren van de RIM en zal met elke lidstaat de nodige conformiteits- en acceptatietests uitvoeren. De technische integratie en het testen van de RIM in de nationale maritieme éénloketsystemen zal naar schatting **18 maanden** duren en beginnen in het eerste kwartaal van 2024, met inbegrip van proeven met melders.

EMSWe-systeem voor gebruikersregistratie en toegangsbeheer (URAM)

De Commissie is bezig met het opzetten en beschikbaar stellen van een gemeenschappelijk systeem voor gebruikersregistratie en toegangsbeheer. Dat zal de authenticatie vergemakkelijken van afzenders (melders en aanbieders van datadiensten) die verbinding maken met de interfacemodule voor meldingen. Wat betreft de grensoverschrijdende authenticatie van melders die via hun grafische gebruikersinterface toegang willen krijgen tot de nationale maritieme éénloketsystemen, overweegt de Commissie gebruik te maken van het bestaande eIDAS-kader ([8]).

De specificaties van het systeem voor gebruikersregistratie en toegangsbeheer zullen samen met de specificaties van de RIM worden vastgesteld. Het is de bedoeling dat de diensten van het URAM die aan die specificaties voldoen, tegelijk met de stabiele versie van de RIM worden ontwikkeld en klaar zijn (2023). Daardoor zullen de verbindingen en de interacties tussen de RIM van de nationale maritieme éénloketsystemen en de diensten van het URAM volledig kunnen worden getest en geïntegreerd.

Gemeenschappelijke digitale poort (CAS)

De vaststelling van de specificaties van de CAS als voorgeschreven in artikel 13, lid 2, van de EMSWe-verordening, is gepland tegen het derde kwartaal van 2024. De ontwikkeling van de specificaties met de deskundigengroepen moet in 2023 van start gaan. De ontwikkeling van deze dienst zal naar verwachting beginnen nadat de RIM is ontwikkeld en moet klaar zijn vóór de toepassingsdatum van de verordening. Zodra de specificaties zijn vastgesteld, zal de Commissie het tijdschema vaststellen voor de integratie van de CAS in de algemene meldingsomgeving.

([8]) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj

Databanken

De specificaties voor de scheepsdatabank van het EMSWe, de gemeenschappelijke locatiedatabank en de gemeenschappelijke Hazmat-databank zijn vastgesteld bij Uitvoeringsverordening (EU) 2023/204. Voor de ontwikkeling van die databanken werkt de Commissie nauw samen met het EMSA. De technische implementatie van de databanken omvat het werk aan de referentiedataset en de systeeminterfacegids (SIG) voor elke databank, gevolgd door de technische ontwikkeling en integratie met de lidstaten. Verwacht wordt dat de drie databanken in de tweede helft van 2024 ontwikkeld zullen zijn en klaar om te worden getest met de lidstaten.

Wat de databank scheepshygiëne betreft, zal de uitvoering in een later stadium worden gepland na de op grond van artikel 17, lid 3, van de EMSWe-verordening vereiste vaststelling van de specificaties.

Gedetailleerd tijdschema

Gemeenschappelijke componenten en diensten	Basisscenario								
	2023			2024				2025	
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Interfacemodule voor meldingen (RIM)									
RIM-release met afzendervalidatie									
MIG-formaliteitsberichten									
MIG-antwoordberichten									
RIM-release met syntaxvalidatie ([9])									
Integratie en tests ([10]) met de lidstaten									
URAM									
Gebruikershandleidingen voor diensten van het URAM									
URAM S2S-validatiedienst									
Centraal register van afzenders									
Overgang en integratie van RIM met de lidstaten[7]									
Gemeenschappelijke digitale poort (CAS)									
Ontwikkeling van specificaties									
Ontwikkeling en tests (integratie met RIM)									
Scheepsdatabank van het EMSWe (ESD)									
Referentiedataset en SIG									
Ontwikkeling van centrale databank									
Integratie met systemen van lidstaten									
Inbedrijfstellingsproeven									
Gemeenschappelijke locatiedatabank (CLD)									
Referentiedataset en SIG									
Ontwikkeling van centrale databank									

([9]) RIM volledig conform de specificaties ontwikkeld.
([10]) De centrale diensten van het URAM zullen alleen beschikbaar zijn voor acceptatietests tijdens de integratie met de RIM van de lidstaten.

Gemeenschappelijke componenten en diensten		Basisscenario								
		2023			2024				2025	
		Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Integratie met systemen van lidstaten										
	Inbedrijfstellingsproeven									
Gemeenschappelijke Hazmat-databank (CHD)										
Referentiedataset en SIG										
Ontwikkeling van centrale databank										
Integratie met systemen van lidstaten										
	Inbedrijfstellingsproeven									
Gemeenschappelijke databank scheepshygiëne ([11])										
Ontwikkeling van specificaties										

6. ***Toepassing van deze verordening***

Vanaf de toepassingsdatum van de verordening zal alle nodige informatie om aan de meldingsverplichtingen te voldoen, worden verstrekt door middel van en in overeenstemming met de EMSWe-dataset. Vanaf 15 augustus 2025 voorziet elke lidstaat gedurende 12 maanden in een helpdesk voor de gebruikers van zijn nationaal maritiem éénloketsysteem, evenals een website voor onlineondersteuning met een structuur zoals gedefinieerd in bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) 2023/204.

In totaal zal de nationale implementatie, met inbegrip van proeven, waarschijnlijk ten minste 18 maanden duren. Aangezien volgens de planning de RIM-versie en de diensten van het URAM tegen eind 2023 worden uitgebracht, kunnen de lidstaten en de sector beginnen met hun deel van de implementatie en met passende proeven. Deze overgangsperiode, met inbegrip van conformiteitstests met andere instanties en de sector, zal waarschijnlijk in 2024 en 2025 worden voortgezet alvorens de centrale diensten operationeel worden.

Niettemin zal de Commissie in nauwe samenwerking met de lidstaten de stand van uitvoering en de geboekte vooruitgang blijven opvolgen. Indien nodig zal zij begin 2024 de haalbaarheid van het plan opnieuw evalueren en voorstellen indienen om eventuele vertragingen aan te pakken.

([11]) Over de volgende stappen zal in een later stadium worden besloten.